
Документ за разглеждане в заседание

B9-0485/2021

4.10.2021

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ

за приключване на разисквания по изявление на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност

внесено съгласно член 132, параграф 2 от Правилника за дейността

относно положението в Беларус след една година протести и насилственото им потушаване
(2021/2881(RSP))

Педру Маркеш, Тонино Пицула, Роберт Бедрон
от името на групата S&D

B9-0485/2021

Резолюция на Европейския парламент относно положението в Беларус след една година протести и насилственото им потушаване (2021/2881(RSP))

Европейският парламент,

- като взе предвид предишните си резолюции относно Беларус,
  - като взе предвид декларациите на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (ЗП/ВП) от името на ЕС, и по-специално изявлението му от 8 август 2021 г. относно първата годишнина от манипулираните президентски избори, проведени в Беларус на 9 август 2020 г.,
  - като взе предвид изявленията на говорителя на Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) от 6 септември 2021 г. относно осъждането на Маря Колесникова и Максим Знак, от 30 август 2021 г. относно репресиите срещу журналисти и медии и от 6 юли 2021 г. относно осъждането на Виктор Бабарика и други политически процеси,
  - като взе предвид заключенията на Европейския съвет от 25 юни 2021 г. относно Беларус,
  - като взе предвид заключенията на Съвета от 21 юни 2021 г. относно Беларус,
  - като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека,
  - като взе предвид Парижката харта за нова Европа на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ),
  - като взе предвид член 132, параграф 2 от своя Правилник на дейността,
- А. като има предвид, че в периода след избухването на протестите след масово фалшифицираните президентски избори от 9 август народът на Беларус е подложен на нареждано от държавата насилие и репресии, включително изтезания и малтретиране, вече 14 месеца;
- Б. като има предвид, че положението с правата на човека в Беларус непрекъснато се влошава поради много големи, системни и непрестанни нарушения на правата на човека и основните свободи, включително правата на работниците, както и редица организирани репресии срещу организации на гражданското общество, сред които организации на жените и полското малцинство, работници и профсъюзни активисти, академични и образователни институции, независими медии, онлайн платформи и журналисти, включително беларуското сдружение на журналистите, на което беше присъдена наградата „Сахаров“ за свобода на мисълта през 2004 г., както и срещу водещата беларуска група за права на човека Център по правата на човека „Вясна“, която активно наблюдава и документира

нарушения на правата на човека след изборите през август 2020 г., а седем нейни членове, включително основателят и лауреат на наградата „Сахаров“ за 2020 г. Алес Бяляцки, са задържани;

- В. като има предвид, че от август 2020 г. насам са задържани почти 40 000 души, над 700 политически затворници са лишени от свобода и над 4 600 наказателни обвинения са повдигнати срещу беларуски граждани, като нито едно дело не е било образувано срещу лицата, отговорни за или съучастници в насилие и репресии; като има предвид, че разследването на смъртта на Роман Бандаренко беше спряно на 17 септември 2021 г.;
- Г. като има предвид, че от юли 2021 г. насам няколко видни членове на демократичното опозиционно и протестно движение са осъдени на лишаване от свобода за десетилетие или повече, сред които Виктор Бабарика, Максим Знак и Мария Колесникова, лауреат на наградата „Сахаров“ на Парламента за свобода на мисълта през 2020 г.;
- Д. като има предвид, че цялата съдебна система на страната изглежда се е превърнала в действащо лице на режима и се използва, за да се гарантира неговото оцеляване; като има предвид, че условията на задържане са нехуманни и белязани от пренаселени места, липса на хигиена и достъп до подходящи медицински грижи и лекарства, брутално физическо и сексуално насилие, включително изтезания и малтретиране, и психически тормоз; като има предвид, че са документирани и докладвани няколко случая на опит за самоубийство в съда и в затвора, както и необясними смъртни случаи;
- Е. като има предвид, че от октомври 2020 г. насам Съветът прие няколко кръга ограничителни мерки, насочени към 166 лица и 15 образувания до момента; като има предвид, че Съветът прие секторни санкции през юни 2021 г. и подготвя допълнителни санкции;
- Ж. като има предвид, че след повече от една година протести и жестоките репресии срещу тях народът на Беларус продължава ежедневно да страда от системни репресии и сериозни нарушения на своите права на човека и основни свободи, докато беларуският режим не е предприел никакви надеждни стъпки за удовлетворяване на законните искания на народа, по-специално безусловното освобождаване и реабилитация на всички политически затворници и произволно задържани лица, незабавно прекратяване на насилието и репресиите, както и диалог с демократичните сили относно процес на преход, водещ към нови свободни и честни избори;
- З. като има предвид, че от юли 2020 г. насам увеличаването на незаконната миграция от Беларус към Литва, Полша и Латвия доведе до блокирането на хиляди мигранти на границите на ЕС; като има предвид, че полските органи са отказали достъп на мигрантите до полска територия, медицинска помощ, храна и вода; като има предвид, че полските органи попречиха на Frontex да координира положението на място;
- 1. отново изразява дълбоката си загриженост относно непрекъснатото влошаващото се положение с правата на човека и основните свободи в Беларус, неотслабващите

системни репресии и продължаващата безнаказаност в страната, и отново заявява, че в съответствие с принципите на ОССЕ трябва да бъдат изпълнени легитимните искания на народа на Беларус за демокрация, основана на правата на човека и основните свободи, просперитет, суверенитет и сигурност;

2. продължава да призовава спешно за незабавното освобождаване на всички политически затворници и всички лица, произволно задържани, арестувани или осъдени на дългосрочен затвор, за незабавно прекратяване на насилието и репресиите от страна на държавните органи срещу народа на Беларус, за процес на диалог между режима и представителите на демократичните сили, с посредничеството на ОССЕ, както и за нови свободни и честни избори под международно наблюдение от Бюрото на ОССЕ за демократични институции и права на човека (БДИПЧ);
3. осъжда политическите процеси срещу бивши кандидати за президент, членове на демократичната опозиция, протестиращи, журналисти и други произволно задържани лица; като има предвид, че тези съдебни процеси често се провеждат при закрити врата и без справедлив съдебен процес и следователно са в нарушение на международните задължения и ангажименти на страната;
4. изразява разочарованието си от факта, че досега ЕС не е успял да разработи всеобхватна стратегия по отношение на режима в Беларус, и настоятелно призовава Съвета, Комисията и върховния представител/заместник-председател да разработят всеобхватна стратегия по отношение на Беларус въз основа на настоящата спешна подкрепа за жертвите на репресии, стратегическата и дългосрочната политическа, техническа и финансова подкрепа за беларуското гражданско общество, защитниците на правата на човека, независимите медии, профсъюзите и демократичните сили в страната и в чужбина, сътрудничеството със съседните държави по неотложни хуманитарни въпроси, тясната координация с международните партньори и съответните международни организации (напр. ООН, ОССЕ), както и международни донори, и съвместни международни действия за справяне с безнаказаността;
5. настоятелно призовава Европейския съвет да постигне съгласие на следващото си заседание на 21 и 22 октомври 2021 г. относно допълнителни санкции срещу беларуския режим, които трябва да бъдат възможно най-широки по обхват, да бъдат насочени към значително по-голям брой физически лица и образувания в сравнение с предишните пакети от санкции, да ограничат оставащия достъп на режима до финансови ресурси и неговите икономически дейности и да се насочат към онези, които все още продължават да гарантират оцеляването на режима; призовава за преминаване от поетапен подход към по-решителен подход към санкциите, основан на системния характер на репресиите и тежките нарушения на правата на човека;
6. призовава Съвета да предприеме последващи действия, като приеме и приложи незабавно допълнителни санкции, и да затвори всички пропуски по отношение на настоящите санкции, по-специално на секторните санкции, наложени през юни 2021 г. по отношение на поташ и петролни продукти, както и на санкциите срещу финансовия сектор; повтаря предишните си призови за приемането на

ограничителни мерки срещу значително по-голям брой лица, по-специално от сектора на правосъдието, правоприлагащите органи и длъжностните лица, работещи за режима в областта на пропагандата, медиите и дезинформацията, както и за включването на съответните лица, работещи за държавните гранични и миграционни служби, както и в туристическия сектор, които са участвали в организирането на незаконната миграция и трафика на хора; призовава освен това за включването на допълнителни сектори в икономическите санкции на ЕС, като например стоманодобива, дървесината и химикалите, както и на всички останали държавни банки и ключови дружества, като Belaruskali и Beltelecom; призовава да се разгледат възможностите за прилагане с обратна сила;

7. призовава Съвета, Комисията и заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност да координират тясно икономическите и секторните санкции с единомислещи партньори като САЩ, Канада и Обединеното кралство и да се стремят към сътрудничество и широко съгласуване с други европейски партньори, за да се увеличи символичното значение, както и конкретното въздействие и ефективност на санкциите срещу режима в Беларус; изразява съжаление, че годишнината от протестите срещу масово фалшифицираните президентски избори на 9 август 2020 г. не беше използвана за общо обявяване на допълнителни санкции, тъй като това би демонстрирало международна солидарност с народа на Беларус и единство срещу беларуския режим; призовава ЕС да поеме водеща роля в координирането на съвместни международни действия около подобни символични дати в бъдеще;
8. приветства предложението на Комисията от 29 септември 2021 г. за частично суспендиране на споразумението между ЕС и Беларус за облекчаване на визовия режим за членовете на официалните беларуски делегации, представителите на регионалните и местните власти и членовете на Конституционния съд и Върховния съд; призовава за разширяване на списъка на засегнатите лица и за разглеждане на включването на категории лица, които може да бъдат обект на индивидуални ограничителни мерки, като част от бъдещите пакети от санкции;
9. настоятелно призовава за справяне с продължаващата безнаказаност, както и с пълната липса на разследване и наказателно преследване на всички извършители на безпрецедентната бруталност срещу протестиращите, на тези, които подкрепят протестите и техните участници, и на тези, които докладват за тях, както и на случайните присъстващи; поради това призовава Комисията, Съвета и ЗП/ВП да запазят въпроса на челно място в международния дневен ред и да продължат да подкрепят активно Международната платформа за отчетност, Съвета на ООН по правата на човека и подобни инициативи; настоятелно призовава всички държави членки да прилагат принципа на универсална юрисдикция и да подготвят съдебни дела срещу беларуски длъжностни лица, отговорни за или съучастници в насилие и репресии, включително Александър Лукашенко;
10. призовава Комисията, Съвета, ЗП/ВП и държавите членки да продължат да повдигат въпроса за положението в Беларус във всички релевантни европейски и международни организации, в частност ОССЕ, ООН и специализираните органи на ООН, с цел засилване на международните действия във връзка с положението в

Беларус и преодоляване на възпрепятстването от страна на Русия и други държави на такива действия; призовава ЕС и неговите държави членки да поемат водеща роля в международните усилия за организирането на международна конференция на високо равнище относно положението в Беларус и да ускорят организирането на международна донорска конференция за демократична Беларус, която да обедини международните финансови институции, държавите от Г-7, институциите на ЕС и държавите членки и други, които желаят да поемат ангажимент за финансов пакет в подкрепа на бъдещите демократични реформи и икономическо реструктуриране на страната; изисква от Комисията да информира Парламента относно напредъка в постигането на тази цел;

11. припомня на всички предприятия от ЕС, извършващи дейност в Беларус, предишния си призив да полагат особена грижа и да спазват своята отговорност за зачитане на правата на човека в съответствие с Ръководните принципи на ООН за бизнеса и правата на човека: изисква от тях да се въздържат от нови инвестиции и да протестира публично пред беларуските органи срещу продължаващите репресии срещу работниците и гражданите като цяло;
12. решително осъжда инструментализирането на човешки същества за политически цели, демонстрирано посредством спонсорираната от държавата контрабанда на мигранти, включително на кандидати за убежище, към границата между ЕС и Беларус от страна на държавните органи на Беларус в отговор на санкциите на ЕС и подкрепата на държавите членки за демократичната опозиция в Беларус; осъжда трагичните смъртни случаи, докладвани по границите между ЕС и Беларус, и подчертава неотложната необходимост да се гарантира зачитането на човешката безопасност и достойнство от двете страни на тези граници; настоява, че всички държави членки трябва да спазват своите задължения съгласно правото на ЕС и съответното международно право, по-специално Женевската конвенция, и да предоставят достъп до своите процедури за предоставяне на убежище на лицата, търсещи международна закрила; призовава Комисията, Съвета и държавите членки да приемат общ подход към това положение въз основа на съответното право на ЕС и международно право и на принципите на солидарност, прозрачност, отчетност и зачитане на правата на човека и основните свободи; припомня, че достъпните законни пътища за миграция биха били най-добрият инструмент не само за борба с контрабандата на мигранти, но и по-важно за гарантиране на човешкото достойнство и безопасността на хората; изразява загриженост относно липсата на прозрачност на полско-беларуската граница и настоятелно призовава полските органи да гарантират по прозрачен начин, че всяко законодателство, политика или практика на полско-беларуската граница са в съответствие с правото на ЕС, и да осигурят достъп до граничния район за организациите на гражданското общество и медиите, както и да си сътрудничат с Frontex с цел съвместно разрешаване на продължаващата криза;
13. припомня, че Александър Лукашенко не е законният лидер на Беларус, поради което международните споразумения, сключени от него, не трябва да бъдат признавани; подчертава, че членове на парламента и длъжностни лица на Беларус не следва да бъдат канени на международни или двустранни събития; настоятелно призовава държавите членки да се въздържат от назначаване на нови посланици в Беларус и да откажат акредитирането на нови посланици, предложени от

беларуския режим; осъжда инструментализирането на Интерпол от беларуския режим;

14. отново изразява силната си подкрепа за беларуските демократични сили, както в Беларус, така и в изгнание, и подчертава, че е важно да се поддържат отношения с тях и беларуското гражданско общество, въпреки изявлението на режима, че ще оттегли сътрудничеството си с Източното партньорство; призовава за по-голяма ангажираност и присъствие на представители на беларуското гражданско общество и демократичната опозиция в многостранните органи на Източното партньорство, по-специално Форума на гражданското общество към Източното партньорство и Парламентарната асамблея Евронест; призовава държавите членки да засилят парламентарното сътрудничество относно Беларус, като създадат групи в националните парламенти; призовава Комисията да увеличи подкрепата си за беларуското гражданско общество, включително чрез финансови средства и чрез улесняване на подаването на заявления за финансиране от ЕС;
15. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, Съвета, Комисията, правителствата и парламентите на държавите членки, Съвета на Европа, ОССЕ и органите на Република Беларус.